

ISSN 1857-1042

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
INSTITUTUL PATRIMONIULUI CULTURAL
CENTRUL STUDIUL ARTELOR

A R T A

SERIA ARTE VIZUALE
ARTE PLASTICE
ARHITECTURĂ

CHIȘINĂU ♦ 2011

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Tudor STAVILĂ, dr. hab. – redactor științific

Liliana CONDRATICOVA, dr. – responsabil de ediție

Constantin CIOBANU, dr. hab. (București)

Mariana ȘLAPAC, dr. hab.

Constantin PRUT, dr., prof. (București)

Ioan OPRIS, dr., prof. (București)

Tamara NESTEROV, dr.

Gheorghe BOBÂNĂ, dr. hab.

Tatiana BUIMISTRU, dr.

Recenzenți:

Dr. *Dumitru OLĂRESCU*

Dr. *Ana SIMAC*

Toate articolele din acest volum au fost recenzate, discutate în cadrul Secției „Arte Vizuale” a Centrului Studiului Artelor și recomandate pentru publicare de Consiliul științific al Institutului Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei

© Institutul Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Arta / Academia de Științe a Moldovei, Institutul Patrimoniului Cultural, Centrul Studiul Artelor; col. red.: Tudor Stavilă (red. șt.), ... – Chișinău: Editura Princeps, 2011 – ISSN 1857– 1042
2011: Arte Vizuale. – 2011. 194 P. Bibliografie și note la sfârșitul articolului. 175 ex.

ISSN 1857 – 1042

Date despre autori:

Andrieș-Tabac Silviu – dr. în istorie, vice-director al IPC

Bologa Mircea – dr. hab. în fizică, academician, Institutul de Fizică al AȘM

Brihuneț Manole – prot-mitrofor, cercetător științific Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală din Chișinău

Ciobanu Constantin – dr. hab. în studiul artelor, Universitatea Istoria Artelor

„G. Oprescu”, București, România

Ciobanu Iraida – doctorandă, IPC

Condraticova Liliana – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, IPC

Klociko Liubovi – dr. hab. în istorie, cercetător științific coordonator, Muzeul de Istorie a Podoabelor, Kiev, Ucraina

Malcoci Vitalie – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, IPC

Marian Ana – dr. în studiul artelor, cercetător științific, IPC

Morel Maia – dr. în arte, Montréal, Québec, Canada

Musteață Elena – șef al Catedrei „Design vestimentar”, Facultatea Industrie Ușoară, Universitatea Tehnică din Moldova

Nesterov Tamara – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, IPC

Palatnaia Svetlana – dr. în istorie, cercetător științific superior, Muzeul de Istorie a Podoabelor, Kiev, Ucraina

Podlesnaia Natalia – doctorandă, UTM

Procop Natalia – cercetător științific, IPC

Rocaciuc Victoria – dr. în studiul artelor, cercetător științific superior, IPC

Savițcaia Iarina – doctorandă, IPC

Stavilă Tudor – dr. hab. în studiul artelor, profesor cercetător, director al Centrului Studiul Artelor al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM

Șlapac Mariana – dr. hab. în studiul artelor, vicepreședinte al Academiei de Științe a Moldovei

Toma Ludmila – dr. în studiul artelor, cercetător științific coordonator, IPC

Tronciu Sergiu – doctorand, UTM

SUMAR

• STUDII

Tudor STAVILĂ. *Istoria artei basarabene la intersecțiile sale europene* 5

• ARTA ANTICĂ ȘI MEDIEVALĂ

Constantin CIOBANU. *Pictura exterioară din Moldova (secolul XVI), din Oltenia și Muntenia (sec. XVII - prima jumătate a sec. XIX (Sursele literare ale profesiilor antichității și ale sibilelor)* 13

Mariana ȘLAPAC. *Bastioned fortress from Tiraspol* 25

Любовь КЛОЧКО. *"Мир земной" в трактовке создателей пекторали из кургана Толстая Могила (Днепропетровской обл.)* 32

Tamara NESTEROV. *Etape controversate ale formării arhitecturii cetății Hotin* 39

Iarina SAVIȚCHI. *Gravura Moldovei medievale în contextul artei europene. Studiu istoriografic* 48

• ARTA MODERNĂ ȘI CONTEMPORANĂ

Светлана ПАЛАТНАЯ. *Филиалы фирмы Фаберже на Украине* 54

Manole BRIHUNEȚ. *Biserica Sfântul Nicolae de la Mileștii Mici. Aspecte arhitecturale și de artă ecleziastică*..... 60

Silviu ANDRIEȘ-TABAC. *Stratégies patrimoniales et fondation de l'église Sainte Trinité (1913) de Cuhureștii de Sus, district de Soroca, par les sœurs Eugénie et Alexandrine Bogdan*..... 67

Liudmila TOMA. *Creația lui D. Sevastianov în anii 1930* 71

Maia MOREL. *Vingt ans après «l'internationalisme» en Moldavie: vers une ouverture interculturelles des arts* 80

Liliana CONDRATICOVA. *Bijutierul Gheorghe Cojușnean la 65 de ani* 86

Ana MARIAN. *Seria de lucrări artistice și modelul în creația lui Iurie Canașin* 93

Vitalie MALCOCI. *Reprezentări plastice zoomorfe în creația artistică populară din Moldova* 98

Victoria ROCACIU. *Grafica și pictura lui Arcadie Antoseac (Oskar Adin)*..... 102

Natalia PROCOP. *Création de l'école nationale du batik et de tapisserie*..... 106

Natalia PODLESNAIA. *Specificul picturii monumentale* 114

Elena MUSTEAȚĂ. *Gravura în perioada postbelică* 123

Iraida CIOBANU. *Natura statică: dileme de gen* 131

Sergiu TRONCIU. *Arhitectura ecleziastică din orașul Tiraspol* 137

• JUBILEE

Tudor STAVILĂ. *Lazăr Dubinovschi – la un secol de la naștere. O fațetă mai puțin oficială* 143

Alla CEASTINA. *The architect Georgio (Georgii Ivanivich) Torricelli (1796 – 1843)* 146

• IN MEMORIAM

Матус Лившиц Яковлевич. *Мои воспоминания* (prefață Tudor Stăvilă, adaptare

Liudmila Toma) 151

Întâlniri în spațiul operelor lui Tudor Cataraga (Ana Marian) 170

• RECENZII ȘI PREZENTĂRI DE CARTE

Arta bijuteriilor din Moldova – o apariție editorială mult așteptată (acad. Mircea Bologa) 173

Simbolurile naționale ale Republicii Moldova – o viziune istorico-artistică. Chișinău: Instituția Publică „Enciclopedia Moldovei”, 2011, Bons Offices (Liliana Condraticova)..... 175

O apariție științifică necesară. Centrul istoric al orașului Chișinău. Chișinău: Arc, 2010, 568 p. (Tudor Stăvilă) 177

Teodor Octavian Gheorghiu. Așezări umane. Istoria urbanisticii europene și a spațiilor învecinate până la renaștere – Roma Antică. Timișoara, Artpress, 2010, vol. III (L. Condraticova)..... 180